

Jemtlands Tidning

HEMBYGDSFÖRENINGEN JAMTAMOT, NORRLANDS NATION, UPPSALA

JUBILEUMSNUMMER

1:80 ÅRG. 9

Lasse Faxén

Som framgår av framsidan är detta nummer ett ovanligt sådant, det är nämligen ett jubileumsnummer och sådana har vi inte haft alltför många av under tidningens korta men lovande historia.

Att få med allt som hänt under 65 år på några få ynka sidor låter sig, som ni nog förstår, inte göras. Frågan är då VAD det är som hänt och VAD som absolut bör och måste vara med? Denna fråga visade sig svårare än jag tänkt mig och efter några dagar på kammar'n så gjorde jag den upptecktsom troligen besparade mig ett mag-sår, nämligen en historik över Jämtamot sammanställd av Sven-Bertil Jansson. Titel: "Jämtamot Upsala 1915 - 1965" Mycket av materialet är alltså hämtat från denna ack så eminenta publikation och det tråkiga är bara att det inte finns fler än ETT exemplar på kammaren. Jag är därför skyldig författaren till denna ett stort tack för det arbete som nedlagts och som därigenom besparats mig. Tacksamt är det även på grund av ett visst svinn på protokollsböcker, som med tiden blir allt tilltagande. I dagsläget är det alltså inte mindre än TVÅ böcker som är på drift någonstans och det är vår förhoppning att åtminstone den senare (68-72) kommer fram!

Jag är även skyldig L-G Larsson och P-G Norman ett tack för att de hjälpt mig dels med sökarbete vad gäller 65 och framåt samt viss utskrift på maskin. Huvuddelen av denna tidning står jag dock för och eventuella felaktigheter står jag själv för. Halvar har som vanligt vänligt bidragit och det ska han ha tack. Jag tar också tillfället i akt att framföra mitt tack till alla andra som kommit med bidrag, större eller mindre, under de år som jag har jobbat med J-T och jag hoppas att ni även hjälper den kommande redaktören som ni har hjälpt mig.

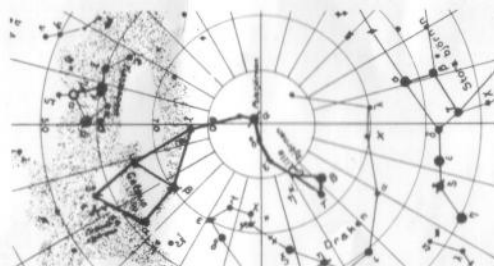
Förhållandena förändras i världen, presidenter kommer och ayatollor går, men som alltid: "JÄMTAMOTS BEREDSKAP ÄR GOD!"

Hälsningar
Uffe

TELEGRAM FRÅN ASTRONOMISKA OBSERVATORIET:

FÖR ATT HEDRA HEMBYGGSFÖRENINGEN JÄMTAMOT PÅ DESS 65 ÅRS JUBILEUM HAR INTERNATIONELLA ASTRONOMISKA UNIONEN VID ETT EXTRA SAMMANTRÄDE BESLUTAT FÖLJANDE: STJÄRNBILDERNA CEPHEUS OCH LILLA BJÖRNNEN UPPGÅR FR O M 14 MARS 1980 I EN NY STJÄRNBILD KALLAD " JÄMTLUVAN " (PILLEUS JEMTLANDICUS) SE FIG!

Ph. Prod.

Den nuvarande, i år 65-åriga Hembygds-föreningen Jämtamot, konstituerades alltså redan 1915, närmare bestämt den 23:e februari, då en dusk Jämtar samlades till-sammans med Ossian Ericsson, initiativtagaren.

Tillkomsten av föreningen var främst ett försök att samla de då förhållandevis få jämtarna inom Norrlands Nation till en mer homogen skara. Den stora ledstjärnan var troligen intresset och kärleken till hembygden. Protokollen från de första åren ger ett entydigt intryck av den stora saken till denna och man får betänka, att kommunikationerna inte var de bästa då.

Den ursprungliga föreningen och dess stadgar hade mycket gemensamt med de vid den tiden ofta förekommande Ordenssällskapen. Sålunda var Jämtarna strikt inplacerade i en femgradig skala fram till 1920. De "lägsta" graderna kallades för småjämtar och följaktligen kallades de som uppnått den 5:e för Storjämtar.

En vild debatt utbröt 1920 då Olof Behm föreslog ett borttagande av gradsystemet. "Härpå följde en synnerligen livfull, het och långvarig, men dessbättre oblodig diskussion som slutade först när Lisa för sjunde gången förklarade att supén var serverad". (Erik Amnéus vid protokollet)

Slutligen klubbades dock förslaget men med bibehållande av de hemliga intagningsritualerna, som dåför tiden kunde vara nog så hårda.

Av Jämtamots insignier är "Gamlestens sköld" den klart äldsta. Troligen har den använts redan under tiden då det nuvarande Jämtamot var verksam i början av seklet.

Den för Jämtamot så viktiga och omtalade röda luvan infördes 1920 och även detta på initiativ av Olof Behm. Vid aprilmotet överlämnades de första exemplaren av L Faxén och under luvpåtagandet "bröt spontant ett jubel fram, som i anseende till digniteten var så mäktigt att det sig i ord ej beskriva låter, TOFSIS DINGLANDIS." (Erik Amnéus)

Redan 1923 omnämns för första gången den röda luvan med vitt bräm, d v s tecknet på en Storjämt, luvan kan dock ha införts redan tidigare.

Den stora skölden införskaffades på förslag av den dåvarande fogden S H I Kihlgren av skrivaren Bertil Nordenfelt och målades sedan av Calle Zetterström och konstnären Anders Liljeqvist. Denna sköld var förfärdigad från 30-talet till jubileet 1955 då den till stor förtret för Calle Z åter visade sig finnas. Calle ansåg nämligen att älgens mule var minst sagt misslyckad.

Jämtamots sigill, som väl finns på allas första kallelsebrev, är utförd av juveleraren Pelle Andersson från sta'n efter ett utkast av Jämten Arvid Gudmundsson. Den var fö en donation av dåvarande ÖH Nils Landin och donationen skedde redan 1936.

Motens lokalisering var under de första åren Övre Gästis men från 1916 var huvuddelen av moten på den då mycket välkända krogen "Phoenix", inredningen är tyvärr det enda som finns kvar (på Uplandsmuséet) sedan krogen gick ur tiden samtidigt med sin ägarinna 1933/34.

Jämtamots sista Mot där den 29/4-1934 var tydligen en dyster tillställning. Protokollet visar stämningen och inte minst Alan Kristenssons tal med bl a följande ord:

"Å gamle Phenix riv dom jams mæ jorla - men tror ja henan kom te blåuse kahlit"

Efter detta kan det vara intressant att se hur Motfrekvensen var under de första seklen:

Antalet har pendlat mellan 0 (1919) och 4/5 under hela trettioåret. Åren -22 och -26 var det vardera ett Mot per år -21, -25, -27 och -28 var det två per år.

Protokoll för vid sammankommet den 23 febr. 1915

Närvarande: Fil. leg. O. Ericsson; Fil. Kant. P. Lugn, ju. stud.
J. Andersson, ju. stud. G. Wikegård och med. stud.
H. Ockelund.

§ I. Att ledet förhållningarna utöfva Fil. Kant. P. Lugn.
§ II. Begärde ledigast O. Ericsson att. Alla framtida skrivit
att vi här skulle ta till oss alla de förbund
medan jämställningarna, [redacted]
[redacted] Han
pipelade skrivit att förut skildat en jämteförbund
med namn "Jämtecent", och svarade han för dess ledare,
ledaren E. Jönstam sedan propositionen om en jämteförbund
bildande.

§ III. Denna proposition bifalles av samtliga närvarande.

§ IV. Diskuteras val av styrelse. Om vi här vill gå
att betänka de närliggande ämbeten beståda av ordgämnar
skulle vända sig till Fil. Kant. H. Nilsson med för.
frågan om huruvida dessa varo riktiga i styrelsen
inrättade.

§ V. Fastständer följande styrelse:

Ordförande: Fil. Kant. Per Lugn.

V. Ordförande: ju. stud. John Andersson.

Sekreterare: med. stud. Andersson Ockelund.

Skattmästare: Fil. Kant. Karl Nilsson

Försvaret: ju. stud. Göta Wikegård

Ceremonieordförande: Fil. leg. Ossin Ericsson.

§ VI. Besluts att vi skulle sammankomma förtiden den 27 febr. 1915.

Som ovan

Andersson Ockelund

STYRELSEHISTORIK

Vid bildandet 1915 fastställdes den styrelseordning som finns i faksimil till vänster. Som synes var styrelseposterna namnsatta enligt vanlig föreningspraxis. Men, redan samma år (16/11) genomfördes en ombildning av Jämtamt. "Kärnan" blev den i dag så välkända, nämligen: ÖH - föreningens ordförande och företrädare utåt. Hövd - ersättare till ÖH i dennes frånvaro, materielförvaltare och ansvarig för kammar'n. Gode - intagningsakternas ombesörjare. Sjuman - Godens biträde vid handhavandet av nykomlingar, fotograf och, vid behov, ersättare till övriga styrelseledamöter. Skrivare - protokollförare och ansvarig för kallelser till mot. Gille - vård - hovmästare. Fogden - matematisk kämpe i "debit och kredit".
Ovan omnämnda poster var de ursprungliga i styrelsen (efter ombildningen). Åren gick och 1923 inrättades en "tjänst" som sånganförare (ändrades senare till Lekare), för att svara för sång och underhållning. 1929 infördes munskänksstyrelsen. Denna försvann tillfälligt åren 1943 - 55 (Brattssystemet?). Den senast tillkomna parten i styrelsen blev 1979 Redaktören. Under dennes ledning fortlever Jämtlands Tidning.

ÅRENS ÖH.

Feb 1915	Pehr Lugn	HT 1953	Bengt Magnusson
Aug 1916	Olof Behm	Maj 1955	Bengt Edwall
Maj 1917	Lars Faxén	Maj 1956	Stig-Arne Hedlund
Dec 1919	Anton Andersson	Okt 1956	John-Erik Zackrisson
Nov 1920	Birger Kjellson	Apr 1957	Sven-Bertil Jansson
Nov 1921	John Lindgren	Maj 1958	Gösta Heilborn
Nov 1924	S.H.T. Kihlgren	VT 1959	K.Erling Jacobsson
Okt 1927	Andreas Andersson	Maj 1960	Rudolf Aust
Nov 1929	Axel Rappe	Maj 1961	Bengt Göran Lundholm
Okt 1930	Lars Sundström	Maj 1962	Stefan Höglund
Nov 1931	Victor Hedberg	Maj 1963	Kjell Zetterström
Okt 1933	Erik Lindgren	Maj 1964	Björn Svedbergh
Okt 1934	Gunno Hasselberg	Maj 1965	Lennart Espmark
Sep 1935	Nils Landin	Jan 1966	Ewert Wallström
Feb 1937	Folke Bäckman	Apr 1967	Per-Åke Olovsson
Okt 1938	Gustaf Lidén	Apr 1968	Staffan Uddeholt
Okt 1941	Östen Södergård	Apr 1969	Anders Lundström
Okt 1942	Einar Öberg	Apr 1970	Hans Fladvad
Maj 1944	Lars Magnus Holmbäck	Apr 1971	Urban Leijon
Maj 1947	Gösta Sahlén	Apr 1972	Stefan Halvarsson
Maj 1948	Christer af Winklerfelt	Apr 1974	Per-Erik Wäglin
Maj 1949	Lennart Holm	Nov 1975	Torsten Sivertsson
Maj 1950	Nils Linderström	Maj 1976	Bo Oscarsson
Apr 1951	Bo Kjellberg	Maj 1977	Thord Larsson-Graff
Nov 1951	Åke Bouvin	Maj 1979	Kjell-Åke Sundelin
Dec 1952	Erik Eriksson		

Mot under tiden

Som redan tidigare nämnts så avhölls det sista motet på Phoenix 1934. Från detta mot finns även i protokollspärmen bevarat följande: a/ ett exemplar av de då gällande stadgarna, b/ ett exemplar av Jamtamots då åttasidiga sångbok, c/ ett porträtt av en Storjamt

Utfärder, som man skulle kunna benämna sommarmoten, till skillnad från utflykter, har dock förekommit under Jamtamots hela historia. Redan 12/5 1918 ångbåtade bröderna till Sigtuna Stadshotell varvid hemresan medför vissa svårigheter. Efter någon (mycken) debatt beslutades dock, enligt protokollet, att "inga ödesdigra beslut skulle fattas" samt att övernatta i St Pers ruin för att (enl kompromissbeslut) invänta byggandet av järnväg till Upsala! Vid den följande utfärden som avslutades i Länna finns för övrigt de första fotografierna av br Jamtar. Dessa kort är tagna av br Anton Andersson och Bertil Nordenfelt och visar hur trevligt det kunde vara på mot redan dåfortiden.

Under 40-talet skedde utfärder till bland annat Skuttunge varvid saker tycks ha inträffat. Tre mot finns protokollförda men samtliga har hänvisningar till ett fjärde som tyvärr ej finns nedskrivet. ... "de diplomatiska förbindelserna Jamtamot - Skuttunge Brandcoros alltjämt är ett känsligt ämne och därför objekt för varsamt handhavande"!

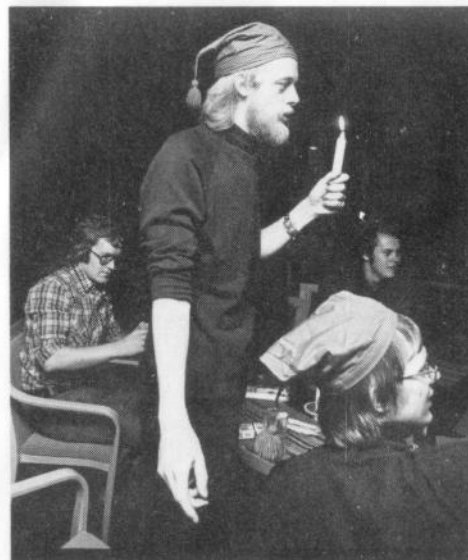
Vad har hänt? Tydligt har någon pyroteknisk finess slagit slint, för annars skulle väl inte detta nämnas. Men endast de som var med vid det första tillfället torde vara säkra på vad som inträffat!

(Dr Molund) samt d/ett tal på jamska av Br Alan Kristensson.

Vad fanns då efter Phoenix? Jo, föreningen flyttade över till andra lokaler bl a Övre Gästis (där man senast huserade 1941), Rullan (1943), Hushållsskolan, Flustret och givetvis Norrlands Nation. Nationen har alltmer blivit Jamtarnas speciella tillhåll och detta beror nog inte enbart på att förtäringen därigenom kan hålla sig på en högre gastronomisk nivå förenat med ett lågt pris, utan även på det faktum att "inventarierna" som behövs vid motet har antagit ett sådant antal att de svårigen kan medföras. Förutom sommarens mot, har mig veterligt endast två mot fått "förflyttning" under senare år, och det var ett Julmot på Gotlands samt 60-årsjubileet som fick avhållas på V-Dala.

Sigtuna har för övrigt besökts med ojämn mellanrum och under 60-talet blev det till tradition att medelst förhyrd båt besöka Skokloster, denna tradition har dock alltmer övergått till länsföreningarna men som alltid ser vi Jamtamot som den ursprungliga initiativtagaren. Särsta Vårdshus var också ett uppskattat ställe där traditionen under 60-talet närmast kom att upprätthållas med de för Jamtamot så festliga Luciafestligheterna. Just dessa "Lucior" får under många och långa omskrivningar verkligen veta vad de går för. Under 70-talets första år verkade Nisse Bergwall som ständigt Lucia och han kan på nedanstående bild ses under fullgörandet av sina plikter.

Traditioner har vi talat om vid ett flertal tillfällen och sådana finns och har funnits inom föreningen under alla år. Vissa har varat under långa perioder medan andra enbart har funnits en fem eller tioårsperiod. Som exempel på det förstnämnda kan vi ta till exempel valet av "Äldsten" numera omdöpt till "Gamlesten" vilken mer eller mindre förekommit sedan begynnelsen. Till de senare kan nämnas val av personer till "ständiga uppgifter" som ovan nämnts Nisse Bergwall som ständigt Lucia och Bröderna Bergwall som ständiga Rösträkare. Det är av förklarliga skäl svårare att upprätthålla den senare traditionen.

En mer seriös tradition är att alltid försöka ha en gäst som på ett eller annat sätt kan förgylla stämningen på moten. Redan 1915 håller Lars Faxén ett föredrag betitlat: "Jakter och jakteliga marker inom Jämtland", och detta följs under åren av ett oöverskådligt antal och bara ett mycket kort urval kan nämnas:

- 1920: Anton Andersson: Vitror och vitretro.
- 1926: B Nordenfelt: Gamla julseder.
- 1927: E Arbman: Jämtländsk folkmusik.
- 1929: O Behm: Jämtens psyke.
- 1929: E Festin: Övikens gamla kyrka.
- 1930: E Arbman: Lapp-Nils
- 1932: E Eriksson: Jämtländskt fäbodväsen.
- 1933: K Tirén: Lappmusiken och Lapp-Nils.
- 1935: G Dalunde: Historier
- 1936: G Näsström: I radiobil genom Jämtland och Härjedalen.
- 1937: S Wikström: Jämthandel under norsk-tiden.
- 1939: C Lindberg: Jämtländska obygdens tillbakagång.
- 1942: G Hedevid-Eriksson: Om rallare.
- 1943: G Näsström: Krigets Amerika.
- 1944: E V Ohlsson: Tre tidningsredaktörer i Östersund under senare hälften av 1800-talet.
- 1946: N Thomasson: Färgfilm från Härjedalen. (Bilden föreställer Thomasson)

Jamtamot 10/11-46 N.T.C.

- 1947: L Björkqvist:Den äldsta fornminnesforskningen i Jämtland.
 1948: B Lundman:Om Jämtlands antropologi.
 A Parkman:Resa i England
 E Eriksson:Resa till Jämtland.
 1949: L Björkqvist:Årsrapport.
 1950: K Hollström:Om det gamla Östersund.
 1951: A Lindström:Om brytningstiden mellan hedendom och kristendom i Jämtland.
 1952: B Flemström:Ragundabilder.
 1956: E Eriksson:Bilder från Hawaji(!)

Detta är som väl envar förstår endast ett litet torftigt urval av alla föredrag, filmer och bildvisningar som under årens lopp fångslat Jämtarna och urvalet är rätt typiskt för det som avhandlats. Jämtland och i viss mån Härjedalen har penetrerats ur alla upptänkliga vinklar ett tråkigt faktum är dock att inga eller ytterst få manuskript finns bevarade.

Andra saker som har inträffat under moten och som förtjänar att nämnas är alla de olika kommittéer som verkat. Till exempel:

Medelpunktskommittén som av namnet framgår hade till uppgift att utreda medelpunkten i Jämtland. Huruvida det är det slutgiltiga betänkandet som framlagts förtäljer inte historien men ett del(hel)betänkande finns dock.

Hoverbergskommittén, vars uppgift är att utröna vilken sida av Hoverberget som är framsidan respektive baksidan, har i dagsläget avlämnat ett flertal delbetänkanden dock inget slutbetänkande. Frågan verkar vara av den mer svårlösta sorten men vi hoppas på en snar lösning.

Jämtlandshistoriekommitténs uppgift var(är) att utreda den äkta Jämthistorians berättandeberättigande och arbetar troligen vidare oförtrutet.

Konspirationskommittén intar en särställning då de (ibland självmant) bildas till speciellt mot. Som exempel på de fabulösiteter som här inträffat bör bara några nämnas. Ångbåten som försvann under en utfärd och M Prags inblandning i den stackars Yngstens vedermödor.

Temporalkommittén tillhör de få kommittéer som avlämnat vad man skulle kunna kalla ett slutbetänkande, nämligen ang. §3 vid mot 290 när mot öppnas resp. avslutas. Kommitténs slutledning kan sammanfattas i följande korta ord "...icke temporärt öppnat mot haver inget slut..".

En kommittéliknande institution som verkar utanför motet men som bildades inom detta är Storsjöodjurets vänner som årligen delar ut ett pris till dem eller de som gjort en förtjänstfull insats för Storsjöodjuret. Behöver det nämnas att Jämtamot erhållit detta pris!

yxkommittén?

JAMTAMOT OCH SPORTEN

Jämtamot har enligt tradition alltid uttjämpat de sportsliga duellerna inom föreningen men vid några väl valda tillfällen har vi dock deltagit i andra aktiviteter. Birkarlarenneth har ofta fått en speciell färgklick i Jämtamot, inte minst det år då de nymålade Storsjöodjuret satte färg på hela Studentvägen. Blixen vanns oftast av J-H med tappert bistånd av Jämtamot. Studentkårens rinkbandyturnering vanns av Jämtamot det enda år vi helhjärtat(d v s hade minst ett halvt lag) ställde upp. Vi har även haft förmånen att stå som arrangör för VM i rövkrök på Jämtli där Ol'Jonsa försvarade våra färger föredömligt.

VM

Jämtamot och kulturen

Denna rubrik kan anses vara ett hän i och med Jämtamots bevisligen stora kulturintresse men syftar i första hand på den i slutet av sjuttioalet förda debatt som upprörde många sinnen i Jämtland. Jämtamots dåvarande ÖH Bo Oscarsson hade åsikter i en insändare, vilken besvarades av en upprörd person och därmed var det verkliga rallarsvingandet i gång. När gong-gongen gick stod givetvis Jämtamot som segrare även om motparten hävdade motsatsen.

Redan -63 var det för övrigt ett våld-samt "brevbyte" då en till föreningen hörande skrivare tog sig för att ifrågasätta de oerhört "hårda" invalregler som fanns. Det gnisslade mycket inom motet efter detta påhopp och tidningarna hade rubriker typ, "Men morrar inom Jämtamot".

Angående den Fria Republiken Jämtland
 (ur Expressen 14/11 1965)

Ett kort urval taget ur proklamationen:
 " Kultur och vetenskap:
 Föreningen Jämtamot upphöjs till Akademi och utdelar Årligen Jämtpriser i Litteratur, Fysik, Kemi, Dormslagning och Kamskok."

HEDERSPRIS OCH HEDERSPRISTAGARE:

Hederspriset, som länge diskuterats inom Jämtmot, nådde för första gången den stipulerade summan 1973 och därvid vidtog omröstning och senare utdelning: Förste innehavare blev K F Jehrlander, för sin utveckling av det Jämtländska musiklivet. Priset i form av en skål utförd av en Uppsalakonstnärinna finns f ö i kopia på kammar'n.

Pris nr två tillföll Ragnar Ohlson för sitt genuina kulturarbete inom Jämtland. Priset utförd av Erik "Jompo" Lindberg. Likheten med pristagaren är slående!

Som pristagare nummer tre valdes sedan Beppe Wolgers. Priset "Näcken stämmer bäcken" utförd av Olle Festin, Hackås

Pris nummer fyra till Anna Magnusson, Kyrkås för sitt arbete att främja hemslöjd och då inte minst vävningen inom Jämtland.

Hederspristagare nr fem blev Lars Erik Lundberg för hans (senare riksbekanta) idoga försök att stoppa Sölvbackas utbyggnad.

Den sjunde gången det var dags för prisutdelning fick Jöns Fahlén Jöns för allmänt kulturellt bevarande i Jämtland

Då priset utdelades för sjätte gången gick det till Göran Karlholm, för hans insatser vid nedtecknande mm rörande gammeldans.

och Ville Rømpke dela detta Ville för sina insatser vid nedtecknandet av spelmanslåtar

Jämtamots Hederspris

De tidigare Hederspristagarna har ju presenterats på annan plats så då är tiden kommen att även ha en kort presentation av årets pristagare.

Som många säkert redan vet heter han Bengt Gustavsson, Vinälven, Hackås, i många sammanhang även kallad "Lång-Bengt". Denne reslige man, född 1931, gör onekligen skäl för sitt epitet.

Hans hittillsvarande levnadsbana har gestaltat sig sålunda: Efter 6 års skolgång och den sedvanliga "läsningen" för prästen 1945 tog han värvning som målarlärning - inalles 5 år - hos tvenne målarmästare. Inom målarskrået verkade han sammanlagt i 17 års tid, fram till 1963. Därefter slog han sig på tvätteribranschen i form av Kårgärdetvätten, som han drev i två års tid. Härpå följde arbete för Hakonbolaget samt ett par år som lastbilschaufför åt Modin & Bäckman i sta'n. 1967 kom han in på banan som bussförare, vilken han sedan dess förblivit trogen.

Det är emellertid inom ett helt annat verksamhetsområde hans person blivit vida känd och ryktbar för det tacksamma jamska auditoriet, nämligen revyaktörens. Sina första lärospår i den vägen erhöill han genom sin medverkan 1954 i "spanska oppér" i sta'n, vari även deltog bl a Gus Dahlström och Bellan Roos. Här gjorde Bengt för första gången den numera smått klassiska figuren Alsenbonn. "Bonn från Äsjen" gestaltade han framgångsrikt åren 1954-56 i 3 Hudorevyerna. Dessa revyer var uppkallade efter Arvid Hudo (artistnamn för Arvid Hudberg. Hudo - som dog 1957 - deltog bl a i trion "Sov i ro", vilken framförde det icke obekanta slagnumret "Auktio vid Hackås station".)

Efter epoken Hudo låg revyandet i denna

mer organiserade form en tid nere för "Lång - Bengts" del. Under ett antal år nöjde han sig med lite sketcher och kabareter för väglyse och liknande. 1968 kom han dock med igen, nu i vårrevyn i sta'n. Författare till denna var Nils Gösta Nordlund från Kälarne. Med i detta gäng var även t ex Rolf Sjöb från Valla, Lisen Nilbrand från sta'n, samt konstnären Karl-Iwars syster Berit Karlsson.

I början av 1970-talet låg Gustavsson åter "lågt" vad gäller scenframträdanden. Men 1973 kom han med i Heimkoke. Till skillnad från de dittillsvarande revyer han medverkat i - vilka han själv betecknar - som något i stil med revykabareter - har Heimkoke genomgående hållit en "röd tråd" i sina föreställningar. Som t ex "flyg och far" från 1974, som behandlade det tacksamma ämnet utlandsresor.

1980 års upplaga av Heimkoke har utgjorts av bl a revyförfattaren Thord Larsson från Äsjen, Krokombon Rolf Nyman, också han bördig från Alsen, vidare från Cedermarks kända Solveig Bergström, Sveg, samt Berit Ljung från Hammarstrand - tidigare med i "Collas med Siv&Berit"

Det torde väl i detta sammanhang kanske inte behövas något närmare påpekande av det faktum, att Bengt Gustavsson även i Heimkoke är Äsjenbonn? Påståendet låter sig svårligen på ett rättvisande sätt beskriva i skrift - han måste ses !!

Stefan Halvarsson

Jämtmot och filmen.

Jämtamots eget filmproduktionsbolag står med två filmer i sitt lager. Jämtamovies "Birkarlarenneth -74" och "Stormot -75" Båda sevärda, framför allt någon gång in på nästa sekel

Jamtamot och musiken

Sången och musiken har alltid haft sin givna plats i Jamtamot. Med förkärlek har man sjungit sånger från hemprovinnsen. Föreningen fick sin första sångbok i dec. 1932: sålunda lyder protokollet: "Förklarade broder ÖH med av rörelse darrande stämma, det sångboken å tidningen Upsalas tryckeri nu i lönndom färdigställt, samt komme att på motet utdelas, så fort den ännu icke anlände fogden visat sig. En lång och betydelsefull Jamtamotsfråga var därmed ur världen." Denna sångbok var ett åttasidigt häfte innehållande nio visor - bland annat Jämtlandssången, "Maen je va e litta töus" och "I buom".

1951 utkom en ny sångbok med delvis utbytta låtar och utökad till totalt trettio visor. Nytilskotten hade till stor del Alan Kristenson som upphovsman, vilken var en flitig vismakare både vad gäller text och musik.

Jamtamots nuvarande sångbok är redigerad av Lasse Forss och daterar sig från 1968. En stor del av materialet är hämtat från 1951 års upplaga men med nya bidrag av bland andra Anders Fugelstad. Denna sångbok har redan börjat bli inaktuell eftersom många melodier är bortglömda, och en sångbokskommitté är tillsatt med syfte att utarbeta en ny. Det har under de senaste åren framkommit en uppsjö av nytt material att sovra bland. En målsättning är att den nya sångboken i största möjliga utsträckning skall innehålla texter på jamska.

Under trettioalet tycks sången och musiken ha upplevt en blomstringstid inom Jamtamot och detsamma kan man säga om sjuttioalet.

Musikaliska gäster har varit vanligt förekommande på mot; nämnas kan trubadurerna Anders Fugelstad, Ewert Ljusberg, Östen Fladvad, konsertpianisten Ejnar Haglund, folkmusiker som Wille Rømpke, bröderna Meijer, Björn Alfsjö med flera.

Det mest utmärkande draget för Jamtamot under sjuttioalet är dock dess musikaliska kreativitet inom föreningens egna ramar. Till Stormmotet -73 framförde en större kör en bejublad trestämd sättning av Jämtlandssången arrangerad av Staffan Hillström. Under Hans Eric's lekarskap 1973/74 underhöll en mindre kör regelbundet och framgångsrikt vid moten - ofta uppbackade av Staffan och Göran Nyström på gitarr och Nisse Bergwall vid flygeln.

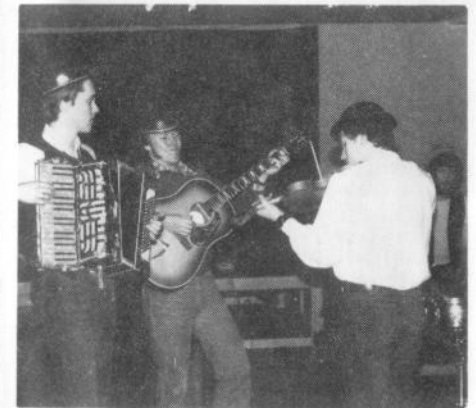

Jamtamot hade vid denna tid god tillgång på sångkunniga medlemmar såsom OD:isterna Hans Erikson och Staffan Hillström, Per Hårstam och Lars Hållbom från Allmänna Sången, solosångaren Lars-Erik Lundberg med flera.

Under senare år har en kvartett i form av Hårstam, Nils Sjölander, P-G Norman och Hans Lennart Andersson (tidigare Bo Björkstrand) regelbundet underhållit vid mot samt lyckliggjort Härja-Jämt och andra damföreningar vid sam-arr, lucia och andra tillställningar, varvid oftast egna texter satts till serenader och andra melodier. Upprinnelsen till kvartetten var för övrigt ett vårsångspotpuri till H-J:s ära sam-arret -77. Kvartetten brukar till och från kunna utökas till en kör - till exempel vid framförandet av den numera traditionella "Jul Heem" vid julmotet.

Jamtamot har under senare år haft förmånen att tillgå goda fiolspelemän såsom Mats Blomkvist, Lars Nässén, Gunnar Nilsson, exempelvis. Den som dock mer än någon annan präglar Jamtamots musikaliska verksamhet under senare hälften av 70-talet är emellertid sittande skrivare H-P Burman, vars underhållning inom alla tänkbara musikästilar och med hjälp av alla tänkbara instrument blivit något av ett signum för motens lättsammare avdelningar. H-P:s många egna träffsäkra texter och det inlevelsefulla framförandet har i hög grad lyckats höja stämningen vid moten. Hans tonsättningar av Åcke Olesondikter håller verkligt hög klass, och så småningom, kanske vi får se en LP-skiva??

Under 50-talet bildades en blåsörkester inom föreningen för att ytterligare höja trycket. Denna fick efter den bejublade debuten namnet "Redningscorpsen" och succén var så pass stor att den undan för undan svällde ut, varvid namnbyte till "Phontrattarne" genomfördes och verksamheten övergick till Nationen.

Slutligen kan nämnas det fristående men dock i viss mån Jamtamotsanknutna rockbandet "Harda kú - Harda geit" - det första musikgång med jamska som huvudsakligt textmaterial, och med Arne Rubensson som upphovsman och organisatör. Bandet har funnits en fyra/fem år men har helt nyligen gjort Jamtlandspremiär - en bejublad debut på Teatern i Östersund. Även här kanske vi så småningom kan vänta oss en platta.

Beteckningen Storjamt har inom föreningen under årens lopp skiftat. I dagläget är oklarheten stor om hur, när och varför sådana skall väljas. Dock arbetar givetvis en kommitté med frågan och den kan förhoppningsvis lösas vad det lider.

Ursprungligen var Storjamt det högsta på den femgradiga skalan inom Jämtamt, där vissa på förhand givna medlemmar kunde uppnå den genom att "klättra" eller att inneha vissa poster. Cereemonimästaren (Goden) erhåll den tydliga alltid. Detta till skillnad från mer "bemärkta" personer som helt enkelt valdes till Hedersledamöter och enligt Jämtbok 1915-54 så var de första Anders Geijer, Ossian Ericsson (initiativtagaren), C A Hägglund och Mikael Andrée. Oklarheterna är dock många och inget säkert finns heller när rödluva med vitt bräm blir symbolen för Storjamt. Luvan infördes ju som vi vet redan 1920 men det enda besked vi får om det vita brämet är av de bilder och teckningar som finns. Troligen kan det inte ha gått alltför lång tid innan den såg dagens

ljus för första gången.(?)

Denna procedur att vandra i graderna försvann givetvis då ordensväsendet försvann och därefter tycks den enda ledstjärnan för utnämning ha varit att den utnämnde skall ha gjort en insats för Jämtamt eller Jämtland. Vilka som i detta fall kom med förslag eller vilka som utsåg Storjamt finns ej heller klarlagt utan det tycks helt enkelt ha varit så att någon kreerades på mot. Protokollen ger flera exempel på hur någon lurats till t ex ett telefonsamtal för att sedan vid återkomsten få sin luva.

Det råder inga tvivel om att Storjamtarna har gjort och fortfarande gör stora insatser för föreningen. Samhörigheten med föreningen gör att de oftast ställer upp med ibland mycket kort varsel för att medverka på något sätt för att förhöja stämningen. Tyvärr har frekvensen av de relativt "äldre" Storjamtarna under de senare åren minskat och det är synd och vi hoppas att Stormoten kan få ett stort deltagande av dessa. Några som dock varit flitiga är Erik Erikson som på bilden medverkar till Jämtamots energihushållning på ett förtjänstfullt sätt!

Syftet med denna rubrik och dessa rader är att på ett pedagogiskt riktigt sätt (d v s många bilder) visa hur det verkligen gick till på just det där motet som cu missade.

Denna bild med Bröder Sundblom och Walle visar hur man kan vinna i rövkrok dels genom att anstränga sig och dels genom att ta till metoder som ligger i utkanten av vad den obefintliga regelboken föreskriver.

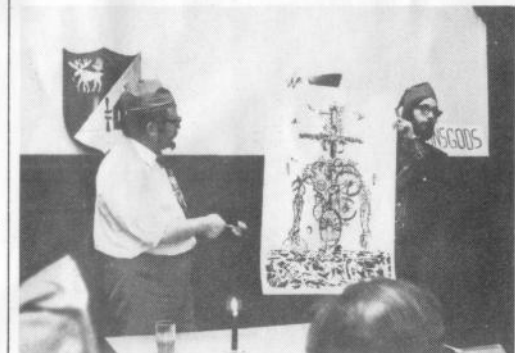
Några eleganta bilder över hur man vinner i doskastning finns tyvärr inte med den som medverkat vet säkert att styrkan är starkast ju tidigare på kvällen det är.

En känd profil under sjuttioalet är givetvis Broder Halvar som under de fabulöst skickliga åren som ÖH visade att denne kan vinna rövkroken i sedvanligt glänsande stil ÄVEN om han ställer upp! En annan av Halvars specialiteter är att komma med väl valda ord och utredningar om både stort och smått, oftast nedskrivet och därför i sedvanlig stil arkiverat på Kammar'n. Arkiveringen var för övrigt Halvars skötebarn under åren i styrelsen och vi har honom (och senare L-G Larsson) att tacka för att det är någondana ordning bland alla papper i skåpen.

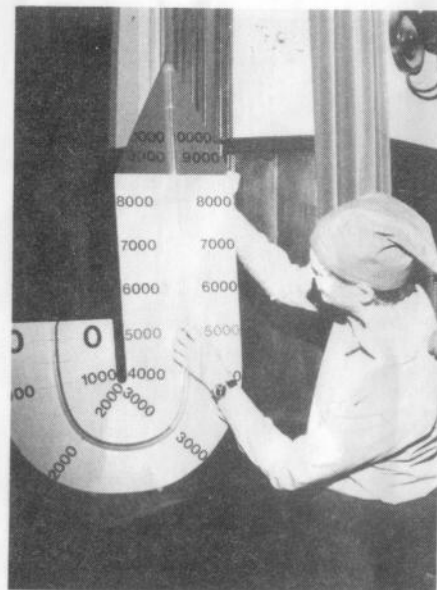
Bilden ifråga föreställer Halvar intagande ett stycke pris under ett sommarmot i strålände väder. Alla trivdes och då i synnerhet myggen, vilket förklarar de för årstiden något underliga DUBBLA paren byxor.

Om nedanstående bild finns bara följande att säga: en oförglömlig auktion med Moltas vid klubban där allt gick under klubban, slutligen även vedträn för sådär en femtio riksdaler styck! Här kan man verkligen tala om stämning!

Den nystartade Hdersprisfonden fick som sig bör en fondbarometer, förfärdigad av "Charlie" Nyström, och denna fondbarometer givetvis en fondbarometermaskinist. Bilden visar barometermaskinisten Kurt Jonsson som dessbättre ofta fick träda i funktion!

Vad vore moten utan de ack så dåliga gålbeinskrarna. Mången Gode torde ha rist sitt skägg(eller motsvarande) i förtvivlan över den obefintliga kvalitén. Walle visar här upp en av de mer näsvisa!

En av de filurer som man bör hålla sig väl med är Granskaren, här syns br Bosse Calleberg under en viss påtryckning av redaktören inför en förväntad granskning. Red fick ansvarsfrihet!

Jamtamot har under senare år fått ett visst tomtande på sin lott, och detta då för vissa damföreningar. Under denna utövning syns här br Lars Nässén, notera det klädsamma paketet.

